

Naše mesto podnevi...

Progresivni davek na osebne dohodke

IZVRŠNI svet Slovenije je dal v javno obravnavo predlog zakona o progresivnem davku na presežene osebne dohodke. Ta ukrep je naša javnost že dlje časa pričakovala, saj naj bi vpeljal red in več samodiscipline v posamezne delovne organizacije. Nekatere izredno odstopajo od še razumnih normativov pri izplačilih osebnih dohodkov. V večini delovnih organizacij lahko ugotovljamo, da je notranja delitev sredstev še vedno racionalna in ekonomsko upravičena. Pojavljajo se vseeno primeri, da je ta delitev osebnih dohodkov tudi v takih organizacijah neprimerna iz ekonomskega pa tudi socialno-političnega vidika.

Predlog zakona o progresivnem obdavčenju preseženih osebnih dohodkov naj bi odpravil neupravičene razlike v osebnih dohodkih in uveljavil večje družbeno usmerjanje le-teh. To naj bi dosegli s sporazumevanjem, ali pa z zakonom določeno, višino osebnih dohodkov. Ta ukrep naj bi omilil, če že ne more preprečiti ekonomskih in socialnih posledic neprimerne delitve. Te nastajajo zaradi monopolnega položaja nekaterih delovnih organizacij, konjunktura in vzrokov, ki so neodvisni od same delovne organizacije.

Ceprav lahko označimo pristop k urejevanju nereda pri nagrajevanju za pozitivno akcijo, bo prinesel ta ukrep nova odprta vprašanja. Kot proračunski instrument bi lahko odtegoval gospodarstvu dodatna sredstva. Progresivni davek se tudi v svojem bistvu ne vklaplja v reformna prizadevanja, ki naj bi znižala gospodarske obremenitve in ustvarila razmerje delitve med družbo in gospodarstvom 30:70, kar je predvidela tudi reforma. Vprašanje je, ali se bodo konjunktura podjetja odrekla visokih osebnih dohodkov na račun nekaj milijonov v svojih skladih.

Nadaljnje vprašanje, ki se pojavlja ob name-ravani uvedbi progresivnega davka na osebne dohodke je, ali ne bo ta davek ponovno zavrl integracijske procese v jugoslovanskem gospodarstvu, obenem pa destimulativno vplival na nadaljnji proces rasti produktivnosti. Zbrana sredstva iz omenjene davščine se naj bi stekala v republiškem skladu za intervencije v gospodarstvu. To pomeni, da bi bila sredstva znova odtegnjena gospodarstvu in bi o teh lahko odločal edino upravni aparat. Pri tem pa ne bi mogel nihče preprečiti, da se pridobljena sredstva ne bi ponovno prelila kot investicije, morda tudi v izven gospodarske dejavnosti. Vsekakor pa je nevzdržno, da bi davščine iz presežkov osebnih dohodkov plačevalo samo gospodarstvo, ker so tudi za negospodarske dejavnosti značilne kršitve preseženih osebnih dohodkov. Uvedba progresivnega obdavčenja izplačil osebnih dohodkov bo morala poseči tudi na negospodarska področja in tako preprečiti nekontroliran porast potrošnje na negospodarskem področju.

Predviden ukrep pa kaže vse namene ponovne obremenitve gospodarskih organizacij. Morda bi bilo bolje sprejeti dogovore o poprečnih stopnjah akumulacije za posamezne viške in uvesti prispevek na presežke akumulacije. Na tak način bi lažje izenačevali položaj o delitvi osebnih dohodkov in bistveneje vplivali na pogoje poslovanja in gospodarjenja.

Bojan ŠTULAR

in ponoči

Človek bi mislil, da pri nas ne more biti drugače. Pa je vendar! Al to je narobe svet. Cesarske postave nam dajejo pravice, da tirjamo slovenske dopise. Cesarski služabniki sami morajo prvi postave spoštovati in nam pisati v domačem slovenskem jeziku. Če to tirjamo, nismo nobeni puntarji, ampak držimo se le postave in zahtevamo le to, kar je pravično. Posebno vi slovenski župani, ki so vam izročene cele soseske, posebno vi glejte na to, da se spopnete cesarske postave o tem, da se slovenskim ljudem piše po slovenski. Koliko nepotrebnih hoj ima človek časi zavoljo nemškega dopisa, ki ga v celi vasi nobeden ne razume (Klici: včasih še v celi fari ne), od Poncija do Pilata mora okoli tekati in pri tem dostikrat pravi čas zamudi in še na škodo pride. In koliko se po nepotrebnem podplatov strga! Ako bi vse tako brez vse potrebe strgane podplate na kup znosil, gotovo bi se lahko napravile tri Šmarne gore. (Velika veselost med ljudstvom.) Treba tedaj, da se nam dá, kar je naše po pravici! Naš jezik ne sme več biti ponižni colnar za vratmi, nemščina pa ošabni farizej pred velikim oltarjem. Pravijo sicer nekteri, da ljudstvo ne razume slovenščine, kakor se piše. Jaz pa omenim le družbe sv. Mohora, ki ima čez 15.000 udov, ki sprejemajo vsako leto veliko slovenskih bukev. Kdo neki bere te bukve? Ali jih ne bere prav tisto ljudstvo, od ktere pravijsi nasprotniki, da jih ne razume. Ta je tedaj tudi prazna. — Pri glasovanju je bila tudi ta resolucija enoglasno sprejeta.